

Tisková zpráva STEM/MARK

Kontakt: Jan Tuček, tucek@stemmark.cz, 724 433 888

V Praze, 10. 07. 2024

Byli baby boomers poslední generací čtenářů a romantiků?

Výzkumná agentura STEM/MARK zjistila, že Češi možná málo čtou. A pak také, že chlapi jsou na sex a ženy na romantiku. Že vás to nepřekvapuje? No, nás také ne. Milan Kundera se na to ale ústy jedné ze svých literárních postav ptal, tak jsme mu to (pravda, poněkud opožděně) probádali.

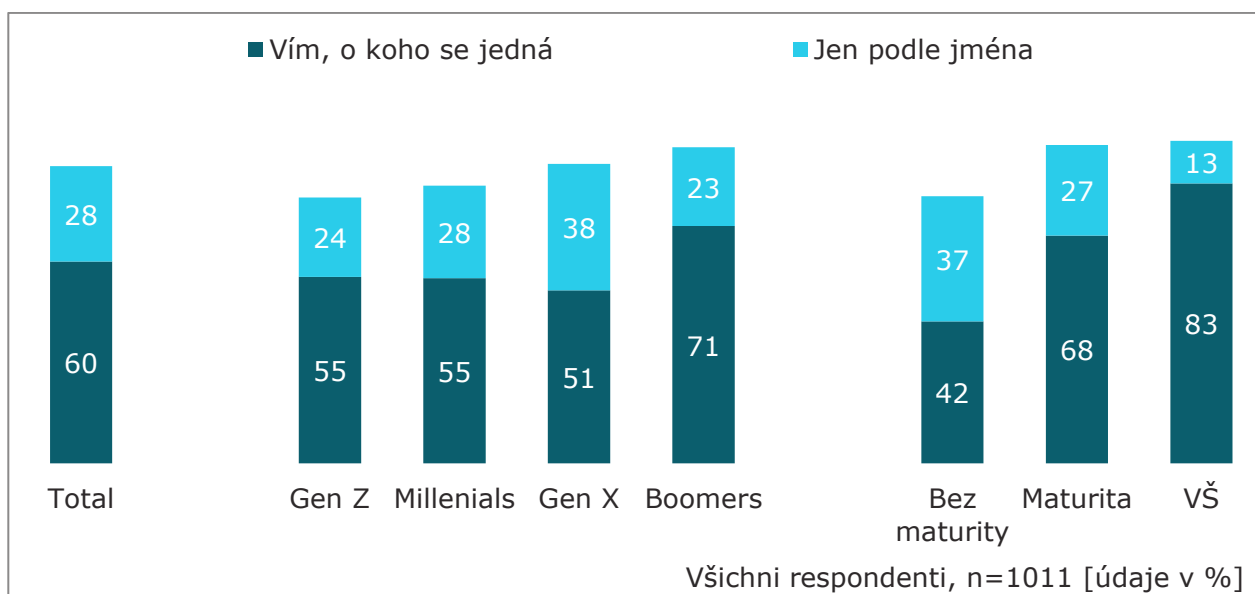
Zítra (11. 7. 2024) uplyne přesně rok od smrti jednoho z velikánů české a francouzské literatury, Milana Kundery. Zajímalo nás, jak jsou na tom Češi se znalostí Kunderova díla, proto jsme jim položili pár jednoduchých otázek. A také jednu k zamyšlení.

„Představ si, že máš volit mezi dvěma možnostmi. Prožít milostnou noc se světoznámou kráskou, třeba s Brigitte Bardotovou nebo s Gretou Garbo, ale pod podmínkou, že se o tom nikdo nedoví. Anebo ji držet důvěrně kolem ramene a procházet se s ní po hlavní ulici svého města, ale pod podmínkou, že s ní nebudeš smět nikdy spát. Chtěl bych znát přesné procento lidí, kteří by volili jednu či druhou možnost.“ (Milan Kundera, Nesmrtelnost)

Kunderu sice znají, ale nečetli

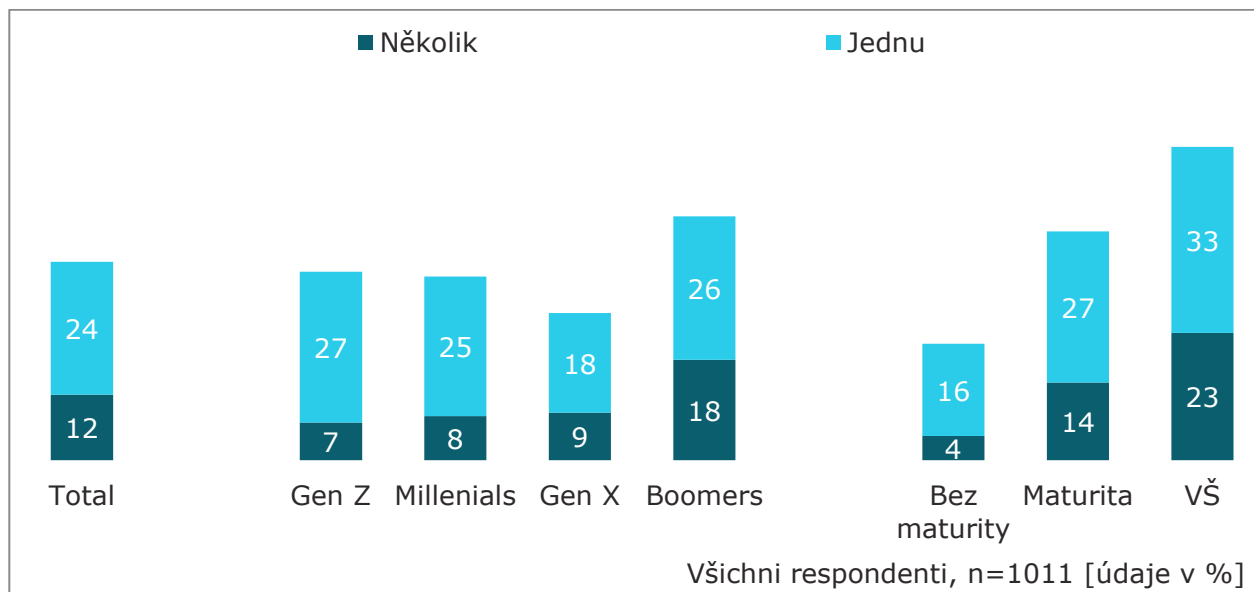
Osobu Milana Kundery dle svých slov zná devět z deseti dospělých Čechů, čtvrtina k tomu ale dodává, že jej zná jen podle jména a vlastně neví, o koho se jedná. I oni ale v naprosté většině případů správně uvedli alespoň to, že Kundera byl spisovatel. Znalost dramaticky narůstá spolu s formálním vzděláním respondenta. Roste také s věkem, překvapil nás ale drobný propad tmavě modré u generace X. Několik, zejména mladších, dotázaných Kunderu mylně považuje za politika, možná si jej spletli s dnes již také zesnulým Jaroslavem Kuberou z ODS.

Graf 1: Znáte Milana Kunderu?

Libovolnou knihu z pera Milana Kundery četla (nebo alespoň viděla film) třetina dotázaných. Většinou však četli jen jednu, a to konkrétně Nesnesitelnou lehkost bytí. Druhou knihu v pořadí, Směšné lásky, přečetlo třikrát méně respondentů. Čtenost ostatních Kunderových děl je mizivá. Dvě či více Kunderových děl četl přibližně každý desátý. Je to hodně? Málo? To si netroufáme definitivně posoudit, určitě si ale myslíme, že je to škoda. V sečtlosti jasně vítězí vysokoškoláci a z hlediska věku poválečná generace baby boomerů. Naproti tomu generace X opět zklamala a poráží ji i mladší ročníky.

Graf 2: Četli jste alespoň jednu knihu od Milana Kundery?

„Nejsem holka na jednu noc.“ Tak určitě...

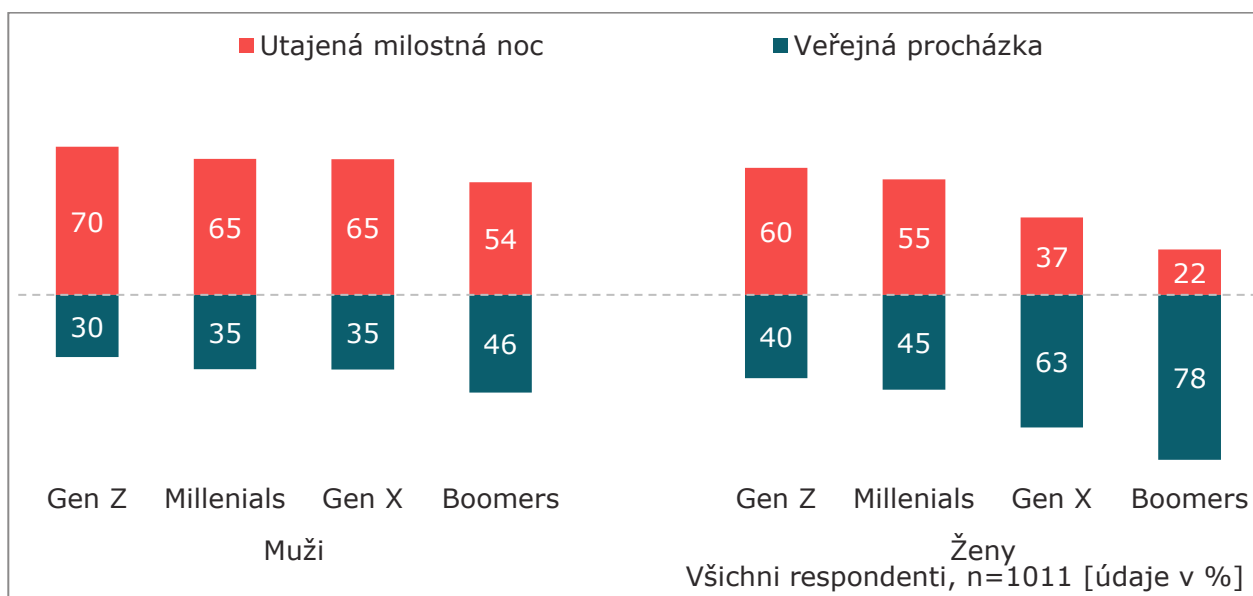
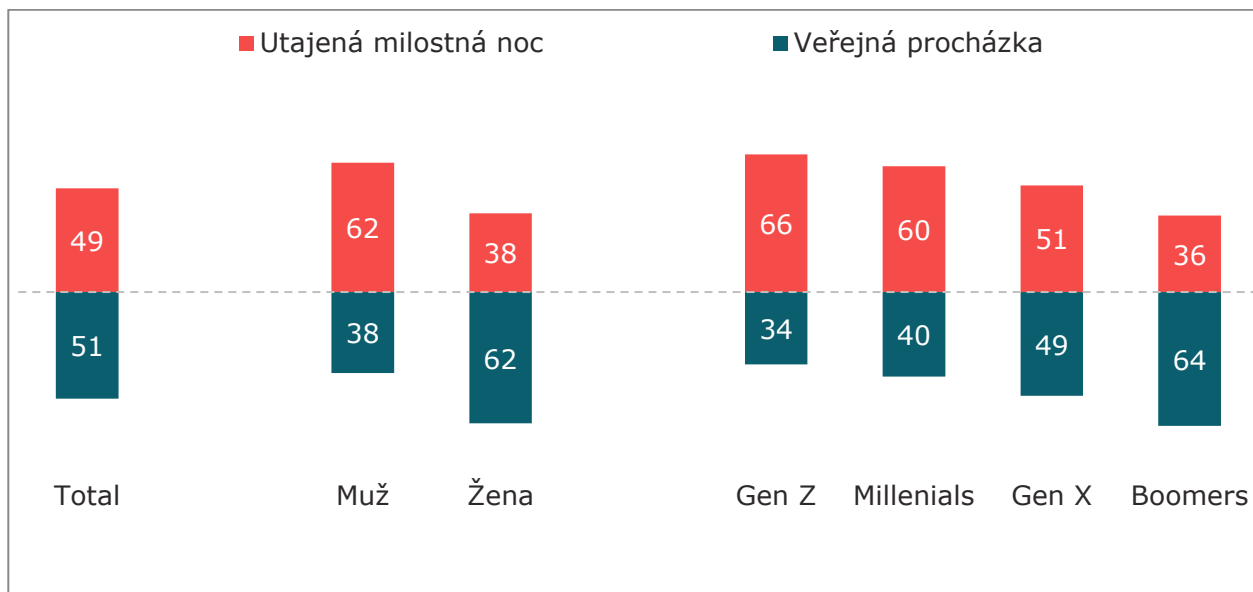
A jak se to tedy má s otázkou autora z knihy Nesmrtelnost? Dali by Češi přednost utajené milostné noci se svým idolem, nebo by se raději blýskli před sousedy?

„To by vyžadovalo statistickou metodu. Obrátil jsem se proto na několik kanceláří provádějících výzkumy veřejného mínění, ale všechny mě odmítly.“ (Milan Kundera, Nesmrtelnost)

Škoda, že se profesor Avenarius neobrátil na STEM/MARK, my bychom jej rozhodně neodehnali. Statistickou metodu jsme aplikovali a dospěli jsme k statisticky nenáviděnému zjištění: je to přesně fifty-fifty (v rámci výběrové chyby, samozřejmě). Ještě, že existují demografické rozdíly.

Asi nikoho nepřekvapí, že pánové se přiklánějí spíše k variantě postel, a to čím mladší, tím silněji. Zajímavější jsou ale dámy. Na první pohled by se mohlo zdát, že ženy jsou cudné romantičky, jejich postoj je ale značně proměnlivý v závislosti na věku. A pak, že gender je sociální konstrukt a věk jenom číslo... „Mladé dívky a ženy narozené v poslední dekádě druhého milénia se ve své promiskuitě téměř vyrovnají některým mužům, k zásadnímu obratu u nich dochází až po čtyřicítce, což může být ovšem dáno i ztrátou důvěry ve vlastní přitažlivost“, říká Jan Tuček, ředitel STEM/MARK. Záletníci se vesměs obhajují tím, že žijí jen jednou. Jejich oponenti naopak touží po romantice či přátelství a říkají, že nevyhledávají vztahy na jednu noc.

Graf 3: Co byste spíše zvolili?

Výzkumu agentury STEM/MARK uskutečněného prostřednictvím online dotazování na Českém národním panelu se zúčastnilo 1011 osob. **Výběrový soubor reprezentuje obecnou populaci ČR starší 18 let.** Šetření probíhalo od 4. do 8. července 2024.

Odkaz na web: <https://stemmark.cz/byli-baby-boomers-posledni-generaci-ctenaru-a-romantiku/>